LEJRE
KOMMUNE

§16b miljøtilladelse til stutteridrift på

Stutteri Højbjergminde, Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde

Lejre Kommune

20. november 2025

Datablad § 16b miljøtilladelse u BAT	
Ansøger, ejer af bygningerne	Stutteri Højbjergminde v/Mads og Trine Frost
Ansøgers adresse	Lindenborgvej 105 4000 Roskilde
Bedriften	Stutteri Højbjergminde v/Mads og Trine Frost Lindenborgvej 105 4000 Roskilde
Ejer af bedriften	Mads og Trine Frost Mobil: 41831641 062mf@apoteket.dk
CVR	35188932
CHR	140048
Ejendomsnummer	1304125
Matrikel	24 - Kornerup By, Kornerup
Virksomhedstype	Stutteri/hestebrug
Ansøgningsskema nr. i www. husdyrgodkendelse.dk	246332
Konsulent	Agrovi I/S, Ann Reitan Frost E-mail: afr@agrovi.dk Mobil: 51797484
Myndighed	Lejre Kommune

Indholdsfortegnelse

Resumé ... 4
Offentliggørelse af afgørelsen ... 7
Vilkår ... 9
Generelt ... 9
Produktionsareal og dyrehold ... 9
Nye anlæg ... 9
Husdyrgødning ... 10
Lugt ... 10
Andre gener ... 10
Affald ... 11
Ophør af produktionen ... 11
Tilladelsens forudsætninger ... 12
Sagsforløb ... 12
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering ... 12
Indledning ... 12
Produktionsareal, dyrehold og drift ... 12
Afstandskrav ... 16
Opbevaringsanlæg til husdyrgødning ... 17
Lugt ... 18
BAT og miljøteknologi ... 18
Ammoniakdeposition og natur ... 18
Bilag IV-arter ... 22
Energi- og vandforbrug ... 22
Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv ... 23
Transport ... 23
Støj ... 23
Skadedyr ... 24
Døde dyr ... 24
Øvrigt affald ... 25
Lys ... 25
Støv ... 26

Bilag 1a: Situationsplan - placering af læskure ved etablering af ridehus senest 1 år efter etablering af Læskur 2 og Læskur 3. 27

Bilag 1b: Situationsplan – placering af læskure, såfremt ridehus ikke er etableret senest 1 år efter etablering af Læskur 2 og Læskur 3. 28

Bilag 2: Staldtegninger ("Hestestald") 29

Bilag 3: Sø- og åbeskyttelseslinje 30

Resumé

På ejendommen Stutteri Højbjergminde beliggende Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde ønsker ansøger at etablere et stutteri med opdræt af islandske heste. Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 11,8 ha.

I forbindelse med disse aktiviteter ønskes der etableret en ridebane med banemål 20x40m, et ridehus på ca. 22x50 m med ridebanemål 20x40 m med plads til opbevaring af strøelse og klargøring af heste samt 4 læskure.

Ombygningen og udvidelsen af staldarealet betyder, at produktionsarealet udvides, og der ansøges derfor om en miljøtilladelse efter husdyrlovens § 16b. Der ansøges om 245 m^2 produktionsarealer.

I forbindelse med godkendelsen sker der ingen ydre ændringer af de eksisterende bygninger. Der meddeles dispensation for afstandskravet fra ridehuset til naboskel.

Ejendommens samlede ammoniakfordampning er mindre end 750 kg N/år, og der skal derfor søges om en miljøtilladelse efter lovens § 16b uden krav om reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Dispensation for afstand til naboskel

Ansøgers dispensationsansøgning for placering af ridehuset:
Ridehuset ønskes placeret parallelt med de eksisterende bygninger. Ridehuset ligger med denne placering ca. 24 m fra naboskel, og overholder således ikke afstandskravet på 30 m. Denne placering betyder, at bygningssættet og ridebanen kommer til at ligge som en samlet enhed, samtidig med at der er taget hensyn til den daglige drift og de landskabelige påvirkninger. Ridehusbygningen er desuden placeret, så mængden af jordarbejde minimeres. Det forventes, at opgravet overskudsjord vil kunne placeres på egen grund, og være med til at udjævne de områder, hvor der skal bygges, og så jord ikke skal flyttes væk fra ejendommen. Placeringen begrundes yderligere med driftsmæssige hensyn, idet denne placering betyder, at en eksisterende driftsvej lige syd for ridehuset kan bibeholdes. Herved sikres adgangen til foldarealerne mod øst og længere væk. Hvis afstandskravet på 30 m til skel skal overholdes, skal ridehuset flyttes ca. 6 m mod syd, hvorved ridehuset kommer til at ligge hen over den eksisterende driftsvej. Denne vil i så fald skulle flyttes, og et større træ fældes samt folden syd for ridehuset skal flyttes. Træet fungerer i dag som skygge i den fold, der ligger syd for ridehuset. Flyttes driftsvejen kommer den til at ligge i et mere fugtigt område, hvilket umuliggør kørsel i vinterperioden. Alternativ skal der etableres en ny driftsvej hele vejen rundt om ridehuset, dvs. minimum 125 m ny vej. Samtidig vil adgangen til foldearealerne øst for ridehuset blive afspærret og adgangen skal flyttes nord for ridehuset. Placeringen vil desuden vanskeliggøre opsyn med hestene på de østlige folde.

Der ansøges om en ridebane mellem det nye ridehus og naboskellet mod nord, som er beplantet med højere træer. Hvorvidt ridehuset placeres med eller uden dispensation vil efter vores opfattelse ikke have nogen indflydelse hverken negativt eller positivt set fra naboarealet, da de hverken vil påvirke driften eller udsynet for naboer.

Der ansøges hermed om dispensation jf.§5 i husdyrgødningsbekendtgørelsen for afstandskravet til naboskel fra det nye ridehus, der ønskes placeret i en afstand på ca. 24 m til naboskel.

Dispensation:
Lejre Kommune vurderer, at der kan dispenseres fra afstandskravet til naboskel for det ansøgte ridehus, da det ikke er muligt at placere det hensigtsmæssigt andre steder på ejendommen. Såfremt ridehuset skal etableres minimum 30 m fra naboskel vil anlægget være så dominerende i landskabet, at det ansøgte ikke kan opnå tilladelse. Enten skal ridehuset placeres længere mod syd, hvilket vil medføre en markant øget synlighed fra området omkring Lejre Å, eller også skal den vendes 90 grader, hvilket vil medføre et langstrakt bygningssæt, hvilket vil være misprydende for området og medføre et industrielt udtryk. Etablering af ridehuset uden dispensation vil betyde en disharmoni af det samlede bygningssæt, og synligheden fra Lejre å og skoven vest for ejendommen vil være væsentlig mere markant. Der lægges i kommunens vurdering og afgørelse vægt på, at det ansøgte anlæg er beliggende i et område, som er indenfor skovbyggelinje og åbeskyttelseslinje.

Naboskellet mod nord er et tæt beplantet område, hvorfra afstanden til bebyggelsen på naboejendommen er mere end 100 m. Det vurderes, at ridehuset ikke vil være hverken mere eller mindre synlig for naboerne, såfremt der meddeles dispensation. Mellem det nye ridehus og naboskellet findes der en ridebane, som søges lovliggjort.

Det er kommunens vurdering, at dispensationen ikke vil være til ugunst eller på anden måde vil medføre væsentlige gener eller begrænsninger for naboen.

Dispensationen meddeles i henhold til Husdyrbrugslovens[1] § 9 stk. 3.

Afgørelse om miljøtilladelse

Lejre Kommune meddeler tilladelse til hestebrug på Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde, matrikel 24 - Kornerup By, Kornerup.

Der gives tilladelse til et samlet produktionsareal på 245 m^2, et ridehus på ca. 22x50 m med ridebanemål 20x40 m med plads til opbevaring af strøelse og klargøring af heste, 4 læskure (59, 58 og 2x40 m^2) og lovliggørelse af en ridebane med banemål 20x40 m.

Lejre Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Lejre Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven[1].

[1] Husdyrbrugloven – Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16b i husdyrbrugloven med de vilkår, som fremgår af tilladelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen[2].

Ved ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b er der ikke krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er på baggrund af de indsendte oplysninger foretaget screening for ekstraordinært krav om miljøkonsekvensrapport for projektet. Screeningen har vist, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, og det vurderes, at det ansøgte ikke skal være omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport, som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen[2] § 4, stk. 4, nr. 3.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter, tilladelsen er meddelt.

Hvis en del af tilladelsen derefter ikke er udnyttet i 3 år, bortfalder tilladelsen for denne del jf. husdyrgodkendelsesloven § 59a. Vurderingen af om en del af miljøtilladelsen bortfalder, vil altid ske på baggrund af den gældende lovgivning.

For at undgå bortfald skal mindst 25 % af det godkendte eller tilladte produktionsareal anvendes driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig anvendelse forstås, at der produceres mindst 50 % af det antal dyr, der er muligt inden for dyrevelfærdsreglerne eller andre krav, som gælder for husdyrbruget.

Der meddeles dispensation fra afstandskravet til naboskel med baggrund i landskabelige forhold i området. Ridehuset placeres ca. 24 m fra naboskellet mod nord, hvortil afstandskravet i husdyrbrugsloven er 30 m.

Miljøtilladelsen fritager ikke for krav om eventuel tilladelse, godkendelse, andre dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven[1].

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den **19. december 2025** klokken 23:59.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet. Du logger på Klageportalen med Mit-ID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus, hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800, - kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lejre Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Lejre Kommune. Kommunen sender

[2] Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lejre Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har ikke opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen kan udnyttes på eget ansvar, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Lejre Kommune, Center for Teknik og Miljø, Natur & Miljø den 20. november 2025.

Høring

Udkast til miljøtilladelsen har været i høring i 2 uger i perioden fra den 24. oktober 2025 til den 7. november 2025.

Følgende har modtaget orientering om høringen, og udkastet lå bl.a. på kommunens hjemmeside:

- Ansøger Mads og Trine Frost
- Ansøgers konsulent Agrovi I/S, Ann Reitan Frost
- Ejere af nabomatrikler (konsekvensradius for lugt kan ikke beregnes – lugtemissionen er så lille, at den ikke kan beregnes).

Denne høringsrunde ikke anledning til bemærkninger

Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøtilladelsen er annonceret den 21. november 2025 på kommunens hjemmeside: www.lejre.dk

Afgørelsen om miljøtilladelse vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale Miljø Administration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Følgende har fået tilsendt afgørelsen:

- Ansøger Mads og Trine Frost
- Ansøgers konsulent Agrovi I/S, Ann Reitan Frost
- Omkringboende naboer, der har anmodet om det

Myndigheder, organisationer og andre der har fået tilsendt kopi:

- Miljø- og Ligestillingsministeriet, Fredeiksholms Kanal 26, 1220 København K, mim@mim.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø,Nyropsgade 30, 1780 København V, mail@sgav.dk
- Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl; nst@nst.dk

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia; mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K; fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V; ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; dn@dn.dk og Danmarks Naturfredningsforening Lejre; dnlejre-sager@dn.dk; lejre@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V; natur@dof.dk og Dansk Ornitologisk Forening - Lejre; lejre@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV; lejre@friluftsraadet.dk; lokalraad@friluftsraadet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistrædet 22, 3. sal 1208 København K; info@rgo.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K; kontor@botaniskforening.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten; post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Roskilde Museum, Munkebro 2, 4000 Roskilde; roskildemuseum@roskilde.dk

Vilkår

§ 16 b miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at husdyrbruget på Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde, opfylder følgende vilkår:

Generelt

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedr. bygningerne på ejendommen Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde.

2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 246332 af 04.12.2024 med efterfølgende version 9.

3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal, til enhver tid, være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelt ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

4. Den, der har ansvaret for husdyrbrugets drift, er ansvarlig for, at vilkårene for husdyrbruget overholdes.

Produktionsareal og dyrehold

5. Der må ikke vandes og fodres i Læskur 1, 2, 3 og 4.

6. Husdyrproduktionen skal foregå i henhold til nedenstående skema, og produktionsarealet må samlet set ikke overstige de ansøgte 245 m^2.

   Tabel 1. Oversigt over stalde med angivelse af navn, dyretype, gulvsystem og produktionsareal.

Staldnavn	Staldtype	Dyretype	Ansøgt produktionsareal m^2
Hestestald, bokse	Heste, dybstrøelse	Heste	55
Læskur 1 (dybstrøelse uden fast bund)	Heste, dybstrøelse	Heste	55
Læskur 2 (dybstrøelse uden fast bund)	Heste, dybstrøelse	Heste	55
Læskur 3 (dybstrøelse uden fast bund)	Heste, dybstrøelse	Heste	40
Læskur 4 (dybstrøelse uden fast bund)	Heste, dybstrøelse	Heste	40
I alt			245

Nye anlæg

7. Der kan etableres et ridehus på 22x50 m og kiphøjde på 8,5 m med ridebanemål 20x40 m med plads til opbevaring af strøelse og klargøring af heste. Ridehuset skal fremstå med mørkt mat tag, og facaderne skal fremstå i en mørk dæmpet farve f.eks. mørkebrun og ikke må være blank eller reflekterende.

8. Der kan etableres en ridebane med banemål 20x40m.

9. Hegn i forbindelse med ridebanen skal fremstå let og transparent, malet i naturfarverne mørk grøn, mørk brun eller sort, eller fremstå i ubehandlet træ, og ikke højere end nødvendigt i forhold til deres funktion.

10. Evt. belysning omkring ridebanen skal være enkeltstående lav, nedadrettet orienteringsbelysning opsat på hegnet med en maksimal højde på 1,2 meter målt fra terræn. Belysning omkring banen må kun være tændt, når den er i brug.

11. Belægningen på ridebanen skal bestå af naturmaterialer som f.eks. sand og grus.

12. Der kan opstilles 4 læskure på ejendommen til hesteholdet. Læskurene må hver maksimal have størrelser som angivet i vilkår 6. Læskurene skal fremstå med facader i træ i farven sort eller mørkegrøn eller stå ubehandlet. Taget skal være sort/mørkt eller ubehandlet. Læskurene må ikke opføres med blanke og/eller reflekterende materialer. Læskurene skal fjernes, når hesteholdet ophører.

13. De nye anlæg på ejendommen skal placeres som angivet i Bilag 1a.

14. Ridehuset skal etableres senest 1 år efter meddelelsen af §16b tilladelse. I modsat fald skal anlæggene placeres som vist i Bilag 1b.

15. Før opførelsen af det ansøgte ridehus skal der fremlægges dokumentation for, at stutteridrift er etableret på ejendommen i overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse. Dette omfatter mindst 5-7 avlshopper, som er grundlaget for kommunens vurdering. Dokumentationen kan inkludere hestepas, ejerbeviser eller lignende.

Husdyrgødning

16. Der skal anvendes følgende opbevaringsanlæg for husdyrgødning:
    - Møddingplads på 13 m^2.

17. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under hensyn til omgivelserne.

Lugt

18. Såfremt der, efter kommunens vurdering, opstår lugtgener, som er væsentligt større end det, der kunne forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

19. Der skal til stadighed udføres og opretholdes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at staldenes stier og foderarealernes bund holdes tørre, og at stald- og fodringsanlæg holdes rent.

Andre gener

20. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.

21. Ejendommens indendørs og udendørs arealer skal vedligeholdes, renholdes og ryddes op, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

22. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser, bymæssig bebyggelse eller virksomheder.

23. Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nabobeboelsers opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående tabel.

Tidspunkt	**Støjgrænser**	**Reference tidsrum**
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

Støjvilkår omfatter al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer, dog ikke støj fra markdriften.

24. Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

25. Udendørs belysning og lys fra stalde, ridebane og ridehus må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer.

Affald

26. På ejendommen skal der forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Ophør af produktionen

27. Ved ophør af husdyrbruget på ejendommen fjernes alle foder-, hjælpemiddel- og gødningsrester.

Tilladelsens forudsætninger

Sagsforløb

Stutteri Højbjergminde v/Mads og Trine Frost, Lindenborgvej 105, 4000 Roskilde ansøger om miljøtilladelse til at etablere husdyrhold på ejendommen Lindenborgvej 105 samt etablere diverse nye anlæg til stutteridrift på ejendommen. Der foreligger i dag ikke gældende produktionstilladelse til husdyr på ejendommen.

Der ansøges om følgende ændringer:

- Der etableres en ridebane med banemål 20x40m.
- Der etableres ridehus på ca. 22x50 m med ridebanemål 20x40 m med plads til opbevaring af strøelse og klargøring af heste
- Der opstilles 4 læskure på hver 55, 55 og 2x40 m^2.

Ridehuset og ridebanen, som begge er erhvervsmæssigt nødvendige for stutteridriften, er jf. planlovens vejledning indarbejdet i denne miljøansøgning.

Størrelsen af det ansøgte produktionsareal er på 245 m^2 med en beregnet ammoniakfordampning i ansøgt drift på 144 kg NH_3-N/år. Da husdyrbrugets ammoniakemission er mindre end 750 kg NH_3-N pr år, er husdyrbruget ikke omfattet af reglerne om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven med BAT-krav.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Lejre Kommune skal ved afgørelse om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet. Kommunen skal desuden vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Produktionsareal, dyrehold og drift

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen består af stuehus, garagebygning, stald og maskinhus. I den eksisterende stald er der plads til 5 heste i eksisterende hestebokse.

Ansøger ønsker at etablere et ridehus med banemål 20x40 m, samt mindre plads til tilskuere, opbevaring af udstyr og klargøring af heste. En eksisterende ridebane med banemål 20x40m ønskes lovliggjort.

Derudover ønskes der opført 4 fast placerede læskure langs foldarealerne med dybstrøelse, således at dyrene har mulighed for at søge læ. Der fodres og vandes ikke i læskurene.

Ejendommen er et stutteri under opbygning. I alt vil der være plads til 5 heste i bokse i stalden, samt ca. 25-30 heste i de 4 læskure. Det er meningen, at alle hestene hovedsageligt skal opstaldes i løsdrifterne, og at bokse især skal bruges i forbindelse med foling, samt når heste skal i intensiv træning. I alt vil der være mulighed for opstaldning af ca. 30-35 heste. Om sommeren er der mulighed for flere heste på ejendommen, idet mange vil være udegående på de omkringliggende sommergræsarealer.

Oversigt over staldafsnit:

Staldafsnit	Ansøgt m²	Nudrift m²	8-års drift m²
Hestestald, bokse	55	0	0
Løsdrift 1 (dybstrøelse uden fast bund)	55	0	0
Løsdrift 2 (dybstrøelse uden fast bund)	55	0	0
Løsdrift 3 (dybstrøelse uden fast bund)	40	0	0
Løsdrift 4 (dybstrøelse uden fast bund)	40	0	0
I alt	**245**	0	0

Lejre kommunes vurdering

En oversigt over staldanlæg med mål på produktionsarealet i "Hestestald" fremgår af Bilag 2.

Det er størrelsen på det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Derfor må der kun gå den dyretype på de produktionsarealer, der er angivet i vilkårene. Antallet af dyr har derimod ikke betydning.

Der stilles vilkår om, at det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype overholdes.

Der gøres opmærksom på, at de staldarealer, der ikke indgår i produktionsarealet skal rengøres som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen § 38.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Ejendommens stuehus og garagebygning er gult bindingsværk med stråtag. Hestestald og maskinhus er gulmalet træ/metalplader med gråt eternittag.

Ridehus
Ansøger ønsker inden for en årrække at opføre et ridehus med ridebanemål 20x40 m. Ridehuset ønskes opført, så der er mulighed for at træne særligt ungheste i et sikkert indendørs miljø hele året. Desuden vil det være muligt at vedligeholde træningen både af ungheste og salgsheste bedre, når træningen kan foregå hele året. Helårstræning er ikke muligt på en udendørs bane, der oftest vil være for våd og derved blive ødelagt en stor del af vinterperioden.

Ridehuset ønskes placeret umiddelbart øst for det eksisterende maskinhus.

Ridehusbygningen er placeret, så mængden af jordarbejde minimeres. Det forventes, at opgravet overskudsjord vil kunne placeres på egen grund, og være med til at udjævne de områder, hvor der skal bygges, og så jord ikke skal flyttes væk fra ejendommen.

Ridehuset etableres i stålplader i jordfarver og med tag af eternit eller stålplader. Bygningen etableres i størrelsen ca. 50 x 22 m.

Ovalbane og ridebane
Der er en eksisterende ridebane med banemål 20x40 m på ejendommen. Banen skal bruges til træning og ridning af stutteriets ungheste i sommerperioden. Banen er opbygget med grus og der vil ikke blive udlagt andet materiale end naturmaterialer, f.eks. grus og lignende.

Evt. lys på banen vil blive etableret som lavt nedadrettet belysning. Lys på banen kan være nødvendigt, f.eks. ved træning af flere heste samtidig, da særligt de unge heste kan være følsomme for forstyrrelser af andre ekvipager, hvorfor det kan være nødvendigt at dele dyrene op. Banen ligger afskærmet af høje træer mod nord og ses ikke fra omkringliggende ejendomme eller veje.

Læskure:
Om sommeren er der mulighed for flere heste på ejendommen, idet mange vil være udegående på de omkringliggende sommergræsarealer. Læskur 1 og 2 vil have en udvendig diameter på ca. 8,4 m og et samlet areal på ca. 55 m^2. Den maksimale højde er 3,6 m. Læskurene vil blive placeret syd for de eksisterende bygninger, så de ligger på de tilstødende foldarealer.

Læskur 3 skal stå umiddelbart øst for ridehuset og have dimensionerne ca. 3 x 10 m med en maksimal højde på 2,5 m.

Læskur 4 skal stå på den østlige fold, ca. 105 m fra den eksisterende maskinhal og have dimensionerne ca. 4 x 10 m med en maksimal højde på 2,5 m.

Lejre kommunes vurdering

Der ønskes tilladelse til et samlet produktionsareal på 245 m^2. Der ønskes derudover opført et ridehus (22x50 m), en ridebane, 4 stk. læskure samt møddingplads/-container.

Ejendommen er beliggende i det åbne land mellem Gevninge og Svogerslev i Lejre Kommune. Der er god afstand til nabobeboelser og offentlige veje. Området er meget kuperet og beplantet, og ejendommen ses meget lidt fra offentlig vej. Ejendommen ligger indenfor område med åbeskyttelseslinje, bevaringsværdigt landskab, værdifulde kulturmiljøer, kulturhistoriske bevaringsværdier og område med særlige drikkevandsinteresser.

Ridehuset og ridebanen etableres inden for åbeskyttelses- og skovbyggelinje, men driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene kan etableres uden dispensation. Der er ikke andre beskyttelseslinjer eller byggelinjer, der påvirker det ønskede projekt.

For at ridehuset kan etableres uden væsentlig påvirkning af områdets landskabelige værdier, skal det etableres 24 m fra naboskellet mod nord, hvor det generelle afstandskrav er 30 m. Lejre Kommune vurderer, at der kan dispenseres fra afstandskravet, da det ikke er muligt at placere ridehuset hensigtsmæssigt andre steder på ejendommen, hvor afstandskravene er overholdt. Såfremt ridehuset skal etableres minimum 30 m fra naboskel vil anlægget være så dominerende i landskabet, at det ansøgte vanskeligt kan opnå tilladelse. Enten skal ridehuset placeres længere mod syd, hvilket vil medføre en markant øget synlighed fra området omkring Lejre Å, eller også skal den vendes 90 grader, hvilket vil medføre et langstrakt bygningssæt, som vil være misprydende for området. Etablering af ridehuset uden dispensation vil enten betyde en disharmoni af det samlede bygningssæt, eller synligheden fra Lejre å og skoven vest for ejendommen vil være væsentlig mere markant. Der lægges i kommunens vurdering og afgørelse vægt på, at det ansøgte anlæg er beliggende i et område, som er indenfor skov- og åbeskyttelseslinje.

Naboskellet mod nord er et tæt beplantet område, hvorfra afstanden til bebyggelsen på naboejendommen er mere end 100 m. Det vurderes, at ridehuset ikke vil være hverken mere

eller mindre synlig for naboerne, såfremt der meddeles dispensation. Mellem det nye ridehus og naboskellet findes der i forvejen en ridebane. Det er kommunens vurdering, at dispensationen ikke vil være til ugunst eller på anden måde vil medføre gener eller begrænsninger for naboen.

Læskurene placering langs ridehuset og på foldarealerne betyder, at græsarealerne omkring ejendommen kan opdeles hensigtsmæssigt, således at hestene kan opdeles i grupper, f.eks. hopper, vallakker og ungheste i forskellige aldre og køn. Læskurene er placeret så hensynsfuldt som muligt i landskabet, og så vidt muligt skjult bag træer.

Det stilles som vilkår, at ridehuset skal etableres senest 1 år efter opførelse af Læskur 2 og Læskur 3. I modsat fald skal de to læskure flyttes tættere på de eksisterende bygninger, se Bilag 1b. Der skal ikke fodres eller vandes i læskurene.

Erhvervsmæssigt nødvendig

Ved ansøgninger efter husdyrbrugloven, der indebærer opførelse af ny bebyggelse, skal det indgå i kommunens vurdering, om de ansøgte bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3.

Der søges bl.a. om tilladelse til opførelse af ridehus og ridebane. Der er indsendt en forretningsplan, hvor der redegøres for planerne om at etablere et stutteri. Fra år 1 omfatter stutteriet 6 stk. avlshopper, stigende til 8 avlshopper i 2025. Planklagenævnets hidtidige praksis er, at 5-7 avlshopper er stutteridrift. På denne baggrund vurderes det, at de ansøgte anlæg, herunder ridebane og ridehus er erhvervsmæssigt nødvendige byggerier til ejendommens drift som landbrug.

De nye anlæg betragtes på denne baggrund som nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom. Idet etableringen af ridehuset er afhængig af stutteridrift på ejendommen, stilles der vilkår om, at der før opførelsen af det ansøgte ridehus skal indsendes dokumentation for, at der er etableret stutteridrift på ejendommen i overensstemmelse med Naturklagenævnets praksis, som minimum 5-7 avlshopper. Dokumentationen kan eksempelvis være hestepas og ejerbeviser eller tilsvarende.

Kommuneplan 2025

De nye anlæg etableres i et område, som i kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdigt landskab, kulturhistorisk bevaringsværdi, særligt værdifuldt landbrugsområde, værdifuldt kulturmiljø, økologisk forbindelse og kystnærhedszone. Her gælder en række restriktioner for etablering af byggeri. Nedenfor beskrives de vigtigste restriktioner for hver kategori:

- Bevaringsværdige landskaber: Byggeri må ikke forringe landskabets karakter og skal tilpasses omgivelserne.
- Kulturhistoriske bevaringsværdier: Byggeri må ikke skade historiske elementer og kan kræve arkæologiske undersøgelser.
- Særligt værdifulde landbrugsområder: Byggeri er generelt ikke tilladt, medmindre det understøtter landbrugsdrift.
- Værdifulde kulturmiljøer: Nybyggeri skal respektere områdets struktur, materialer og byggetraditioner.
- Økologiske forbindelser: Byggeri må ikke afbryde naturområders sammenhæng eller hindre dyrelivets bevægelser.

- Kystnærhedszone: Byggeri er stærkt reguleret, kræver særlig planlægning og må ikke forringe kystlandskabet.

Ridehuset ønskes opført, så der er mulighed for at træne særligt ungheste i et sikkert indendørs miljø hele året.

En eksisterende ridebane med banemål 20x40 m ønskes lovliggjort. Banen skal bruges til træning og ridning af stutteriets ungheste i sommerperioden. Banen er opbygget med grus og der vil ikke blive udlagt andet materiale end naturmaterialer, f.eks. grus og lignende.

Læskurenes placering langs ridehuset og på foldarealerne betyder, at græsarealerne omkring ejendommen kan opdeles hensigtsmæssigt, således at hestene kan opdeles i grupper, f.eks. hopper, vallakker og ungheste i forskellige aldre. Placeringen tæt på stald og ridehus betyder desuden, at dagligt tilsyn med hestene bliver optimalt. Der gives tilladelse til at placere Læskur 2 og 3 lidt væk fra maskinhallen som vist på Bilag 1a og 1b. Læskur 2 og 3 skal dog flyttes tættere på maskinhuset, såfremt ridehuset ikke opføres senest 1 år efter læskurene er tilladt, se Bilag 1a og 1b. Lejre Kommune vurderer, at anlæggene med de stillede vilkår og dispensation for afstand til naboskel placeres hensigtsmæssigt i landskabet, jf. Bilag 1a og 1b. Der stilles yderligere vilkår om, at de nye anlæg skal fremstå med i mørke, neutrale og matte farver og materialer. Yderligere stilles der vilkår om, at evt. belysning omkring ridebanen skal være enkeltstående lav, nedadrettet orienteringsbelysning opsat på hegnet med en maksimal højde på 1,2 meter målt fra terræn, og at belysning omkring banen kun må være tændt, når banen er i brug.

Afstandskrav

Lejre kommunes vurdering

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring, som medfører forøget forurening, hvilket vil sige den nye hestestald, ridehuset, læskurene og den nye gødningscontainer. Eksisterende, lovligt opførte husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af afstandskravene. Den udendørs ridebane er ikke et husdyranlæg, men betragtes som "driftsbygning mv. til brug for husdyrhold". Ridebanen er derfor ikke omfattet af husdyrbrugslovens generelle afstandskrav.

Tabel 2. Generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven, samt konkrete afstande.

Generelle afstandskrav til:	**Afstands-krav**	**Opmålt afstand**	**Bemærk ninger**
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	> 2 km	
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 775 m	
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 45 m	
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 47 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	Ukendt
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 17 m	
Naboskel	**24 m**	**Ca. 30 m**	**Ridehus**

Generelle afstandskrav til:	Afstands-krav	Opmålt afstand	Bemærk ninger
Nabobeboelse	50 m	Ca. 100 m	
Sten- og jorddiger	-	Ca. 150 m	
Kategori 1 natur	/	Ca. 700 m	
Kategori 2 natur	/	Ca. 1.950 m	
Kategori 3 natur	/	Ca. 50 m	
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Ca. 490 m	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ca. 490m	
Område i landzone med "samlet bebyggelse"	50 m	Ca. 195 m	
Enkelt liggende nabo	50 m	Ca. 100 m	

Der dispenseres for afstand fra ridehuset til naboskel. Alle øvrige afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Kapacitetsberegning for den forventede produktion:

Dybstrøelse:

På ejendommen forventes der er en årlig produktion på ca. 158,2 tons dybstrøelse. Gødningen fra hestestalden afhentes efter behov af godkendt modtager eller udbringes på ejendommens arealer efter gældende regler.

Der forventes et dyrehold på op til 25-35 heste i forskellige aldre. Hestene skal opstaldes på et dybstrøelsessystem, med daglig fjernelse af hestepærer eller i dybstrøelse, der muges 1-2 gange årligt. Antallet af dyr er bestemt af produktionsarealet. Der vil ikke blive fodret og vandet i læskurene.

Dybstrøelsen i hesteboksene muges dagligt og opbevares på møddingspladsen, der har en kapacitet på ca. 15-20 m^3. Gødningen afhentes efter behov af godkendt aftager.

Anvendelsen af husdyrgødning vil altid fremgå i det årlige gødningsregnskab, der lovpligtigt skal indberettes til plantedirektoratet. Gødningsregnskabet gemmes i minimum 5 år.

Lejre Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Der stilles vilkår herom.

Det er ejers ansvar, at der er opbevaringskapacitet nok, og kapaciteten vil svinge i forhold til ændringerne i dyretyper og antal, indenfor tilladelsens rammer. Kapaciteten vil blive tjekket i forbindelse med tilsyn.

Lugt

Lejre Kommunes vurdering

Lugtgener stammer generelt fra opbevaring af husdyrgødning i stalde og på møddingspladser samt fra transport og udspredning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveauet kræver, at projektet ikke må give anledning til væsentlige gener, hvilket i forhold til lugt betyder, at projektet skal overholde husdyrlovens lugtgeneafstande. Disse afstande afhænger af tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed: byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger på landet (som ikke har landbrugspligt og ikke er ejet af ansøger).

Lugtgeneafstandene beregnes ud fra den lugt, der udledes fra staldene. De måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til en beboelse uden genekriteriet overskrides.

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 0 m for nabo, samlet bebyggelse og byzone (lugtbidraget er for lavt til at kunne beregnes). Der er konkret ca. 156 m til nabo på Lindenborgvej 104, som er nærmeste nabo, 258 m til Lindenborgvej 108, som er nærmeste samlet bebyggelse, og der er 555 m til byzone ved Gevninge. Afstandene er oplyst som vægtet gennemsnitsafstand fra staldanlæggene. Det ansøgte projekt overholder således samtlige lugtgenekriterier.

Der er sat vilkår til, at husdyrbruget indrettes som det fremgår af ansøgningen. Det er desuden en forudsætning for beregningen, at staldene holdes rene og tørre, og der stilles vilkår om dette.

BAT og miljøteknologi

Lejre Kommunes vurdering

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

Beregning viser, at ammoniakemission fra husdyrholdet er på 144 kg NH_3-N/år. Da husdyrbruget udløser en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/år, skal der ikke redegøres for BAT på ejendommen.

Ammoniakdeposition og natur

Lejre Kommunes vurdering

Husdyrbrugloven skal bl.a. forbygge og begrænse forurening af natur, vand og jord. Der er derfor stillet krav til beskyttelse af naturområder i kraft af blandt andet kravet til BAT og krav til den maksimalt tilladte kvælstof deposition eller merdeposition (i forhold til nudrift og 8-års-drift) til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåret kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager.

En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Ifølge Miljøstyrelsens seneste opgørelse over gennemsnit over 3 år på 5,6 km grid-niveau (2020-2022) er baggrundsbelastningen med kvælstof fra luften 8,9 kg N/ha/år i det specifikke

område (Miljøportalen https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution).

De ammoniakfølsomme naturtyper er inddelt i tre kategorier, der er beskrevet nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2 og bilag 3.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne kan blive påvirket væsentligt som følge af kvælstoffordampning. Der er fremsendt scenarieberegning på alternativ placering af læskur 3 øst for ridehuset. Scenarieberegningen viser, at den alternative placering af læskur 3 ikke medfører ændringer af anlæggenes samlede ammoniakpåvirkninger i området.

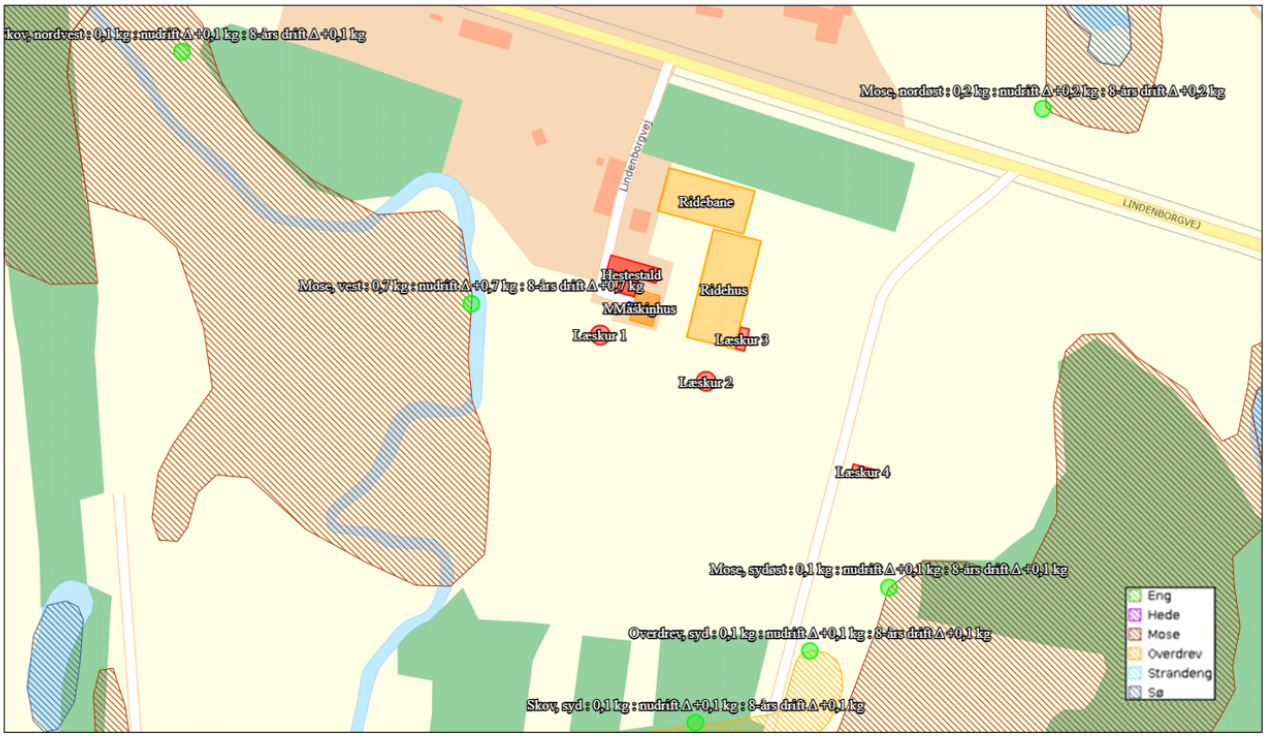
Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet i tabel 3 herunder.

Tabel 3. Ammoniakemission i ansøgt drift og meremissionen i forhold til nudrift og 8 år tilbage.

Samlet emission: **144,3** (kg NH_3-N/år) Meremission (8 års-drift): **144,3** (kg NH_3-N/år) Meremission (nudrift): **144,3** (kg NH_3-N/år)

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Kategori 1 Surt overdrev	750 m NØ	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 Overdrev	2000 m S	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 Mose V	Ca. 100 V	0,7	0,7	0,7
Øvrig kategori 3 og § 3 Mose/overdrev/skov	150-200 m S og NØ	Op til 0,2	Op til 0,2	Op til 0,2

De nærmeste udpegede naturpunkter fremgår af figur 1.

Figur 1. Placering af nærmeste naturområder, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af bilag 3 D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen uanset størrelsen, og som ligger indenfor Natura 2000-områder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Området ligger 600 m øst for ejendommen. Depositionen udregnes til det nærmeste kategori 1 område, som er surt overdrev. Total depositionen og merdepositionen for det ansøgte er 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- natur omfatter krav til en maksimalt tilladt totaldeposition på 0,7, 0,4, eller 0,2 kg N/ha/år. Hvilken af grænserne, der konkret vælges, afhænger af om der er 0, 1 eller flere end 1 andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldeposition fra anlægget er dermed overholdt.

Natura 2000

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 2091 af 12.11.2021): *§ 6. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område er 600 m. Da ammoniakdepositionen på området er 0,0 kg N/ha/år, og dermed ikke påvirker naturen i

området med ammoniak, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt eller få negativ indvirkning på arterne og naturtyperne, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte.

I henhold til habitatbekendtgørelsen og på baggrund af ovenstående, konkluderes det, at det ikke er nødvendigt at foretage en konsekvensvurdering i forhold til påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha).

2000 m syd for husdyrbruget ligger det nærmeste kategori 2- overdrev. Totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år til området.

Totaldeposition af ammoniak på kategori 2 natur må ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Med baggrund i dette er det Lejre Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3 natur og anden § 3 beskyttet natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur som af anden § 3 beskyttet natur.

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose, der ligger 100 m vest for ejendommen. Merdepositionen er op til + 0,7 kg N/ha/år. Merdeposition til kategori 3-natur ligger derfor under kravet.

Anden § 3 beskyttet natur: Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Den nærmeste anden § 3 beskyttede natur er en mose/overdrev/skov beliggende 100-200 m fra ejendommen, hvor merdepositionen er op til + 0,2 kg N/ha/år. På denne baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af naturområderne.

Det er Lejre kommunes vurdering, at ved overholdelse af vilkårene i denne tilladelse samt overholdelse af den generelle lovgivning, kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke den omkringliggende natur negativt.

Bilag IV-arter

Lejre Kommunes vurdering

På habitatdirektivets bilag IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Lejre Kommune, fremgår af nedenstående tabel 4. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Tabel 4: Bilag IV arter i kommunen

Bilag IV art	Foretrukket ynglehabitat
Markfirben	Typisk sol vendt skråning med vel drænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Lejre Kommune er den kun registeret på Orø.

Ifølge Miljøportalen er der registreret fund af bilag IV arterne markfirben og spidssnudet frø i området omkring ejendommen. Der er i området beregnet ammoniak merdeposition på under 1 kg N/ha/år fra ejendommen. Bevaringsstatus for bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser vurderes ikke påvirket af det ansøgte. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Energi- og vandforbrug

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med byggeriet af ridehuset og stalde, mm, og ved løbende vedligehold og udskiftning af maskiner og installationer mv.- vil nye miljøvenlige teknologier blive tænkt ind i projektet.

Alt vand kommer fra Kornerup Vandværk.

Drikkevand til dyrene kan der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild er begrænset da der anvendes drikkekopper/-kar.

Lejre Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ikke er til ansøgers egen fordel, at der sker unødvendigt ressourceforbrug af vand eller el i forbindelse med husdyrbrugets produktion. Det vurderes, at regelmæssig rengøring af staldmekanik vil medvirke til, at ressourceforbruget ikke stiger unødvendigt, og der stilles vilkår herom.

Lejre Kommunes vurderer, at det er vigtigt, at energi- og vandforbruget følges samtidig med at der til stadighed holdes fokus på nedbringelse af forbruget. En årlig aflæsning anses for værende minimum for at kunne følge udviklingen. Da der ifølge lovgivningen ikke er oplysningspligt vedr. forbruget på el og vand for et husdyrbrug af denne størrelse stiller Lejre Kommune ikke vilkår til dette.

Det bør dog være i ansøgers egen interesse at følge forbruget, og kommunen opfordrer til kvartalsaflæsninger.

Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv

Transport

Ansøgers beskrivelse

Antallet af transporter til og fra ejendommen vurderes at ligge på et normalt niveau for denne type ejendomme.

Lejre Kommunes vurdering

Der er én udkørsel fra ejendommen til offentlige vej Lindenborgvej, der har status som hovedvej. Nærmeste anden beboelse ved Lindenborgvej er beliggende ca. 60 m fra indkørslen til Lindenborgvej 105.

Transport på de offentlige veje og gener fra kørsel ude på veje kan som hovedregel ikke reguleres i miljøgodkendelser, iht. flere klagenævnsafgørelser. Kun transport på ejendommens egen matrikel og udkørslen herfra kan reguleres via adgangsveje og tidsrum.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Med forventet transport som angivet af ansøger, vurderes belastningen for naboerne med støj og støv at være temmelig begrænset. Der er ikke andre adgangsveje fra ansøgers ejendom.

Bl.a. fordi Lindenborgvej er en befærdet hovedvej vurderes det, at ind- og kørsel til og fra Lindenborgvej 105 samt de interne transporter omkring ejendommens bygninger ikke vil forårsage væsentligt øgede gener for de omboende. Der stilles derfor ikke vilkår om transporter.

De støjgrænser, der er stillet som vilkår, gælder også for støj fra kørsel på ejendommens bygningsmatrikel. Vilkårene siger, at støjen skal være dæmpet om natten indtil klokken 7 morgen.

Støj

Ansøgers beskrivelse

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støjkilder	Beskrivelse
Dyreholdet	Der er daglig drift på ejendommen med dyr og maskiner. Aktiviteten er hovedsageligt om morgenen og om eftermiddagen alle dage.
Transporter til og fra ejendommen	Transporterne kommer normalt i dagtimerne og forventes ikke at give anledning til støjgener.
Interne maskiner, traktor, mm.	Der er en daglig drift med maskiner til fodring og daglig vedligehold Fra kl 7 – 18

Lejre Kommunes vurdering
Lejre Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser, da de kontinuerligt støjende aktiviteter foregår inde i bygningerne.

Kommunen vurderer, at støjen fra støjkilderne ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse i det åbne land, og disse vejledende grænser stilles som vilkår. Støjgrænserne svarer til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "blandet bolig og erhverv", og bruges også for landbrugsdrift i det åbne land.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdriften, men kun støjen fra ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Støjniveauet skal være lavt om natten, dvs. indtil klokken 7.

Skadedyr
Ansøgers beskrivelse
Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang der er nødvendigt.

Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme. Der anvendes autoriserede kasser med rottegift, til bekæmpelse af rotter.

Lejre Kommunes vurdering
Det er vigtigt at forebygge flueplager i forbindelse med anlægget. Det gøres bl.a. ved hensigtsmæssig gødningshåndtering og god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Der stilles vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter de gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Stalde, foderlagre og andre anlæg bør desuden holdes i forsvarlig rottesikret tilstand for ikke at give rotter gode levemuligheder, hvilket stilles som vilkår. Hvis der konstateres rotter på ejendommen, skal det anmeldes til kommunen og eller privat bekæmpelsesfirma.

Ved overholdelse af vilkårene vurderer kommunen, at der ikke vil opstå gener for naboerne.

Døde dyr
Ansøgers beskrivelse
Døde dyr forekommer normalt ikke på ejendommen – hvis det sker, vil det døde dyr blive afhentet af DAKA hurtigt muligt.

Lejre Kommunes vurdering

Opbevaring af døde dyr skal overholde Bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (Bek nr. 558 af 01/06/2011). Desuden skal opbevaring af døde dyr finde sted på egen matrikel.

For at undgå uhygiejniske forhold på ejendommen er det vigtigt, at de døde dyr ikke ligger tilgængeligt i længere tid og er overdækkede; mindst som beskrevet i bekendtgørelsen.

Øvrigt affald

Ansøgers beskrivelse

Affaldet fra ejendommen kan inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Forbrændingsegnet affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringsegnet affald

Forbrændingsegnet affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingsegnet affald forefindes normalt ikke på ejendommen, men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det blive sorteret og bortskaffet til kommunal modtagestation.

Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Lejre Kommunes vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af affald vil blive kontrolleret ved tilsyn og skal opfylde Lejre Kommunes affaldsregulativer.

Der stilles vilkår om, at der på ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er orienteringslys ved indgangene til stalde.

Der er ikke lys i staldene om natten.

Lys på ridebanen vil være i form af lavt hegn i max 1-1,2 m højde. Det forventes, at brugen af lys på ridebanen vil være begrænset, da det er ridehuset, der vil blive brugt i den mørke tid.

Lejre Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at lys fra ejendommen ikke må give anledning til væsentlig gene for omkringboende. Yderligere stilles der vilkår om, at *"evt. belysning omkring ridebanen skal være enkeltstående lav nedadrettet orienteringsbelysning opsat på hegnet med en maksimal højde på 1,2 meter målt fra terræn. Belysning omkring banen må kun være tændt, når de er i brug."*

Det er kommunens vurdering, at belysningen fra ejendommens husdyrbrug ikke vil kunne være til væsentlig gene for naboerne. Vurderingen er begrundet i afstanden til de nærmeste naboejendomme og de stillede vilkår.

Støv

Ansøgers beskrivelse

De væsentligste årsager til støv fra en husdyrproduktion er transporter på grusvej og håndtering af foder og strøelse. Dele af ejendommen er asfalteret. Strøelse håndteres indendørs. Der forventes ikke væsentlige støvgener fra driften Det vurderes, at støv ikke vil påvirke omkringboende væsentligt, da der er langt til nærmeste naboer.

Lejre Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at de normale aktiviteter på husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

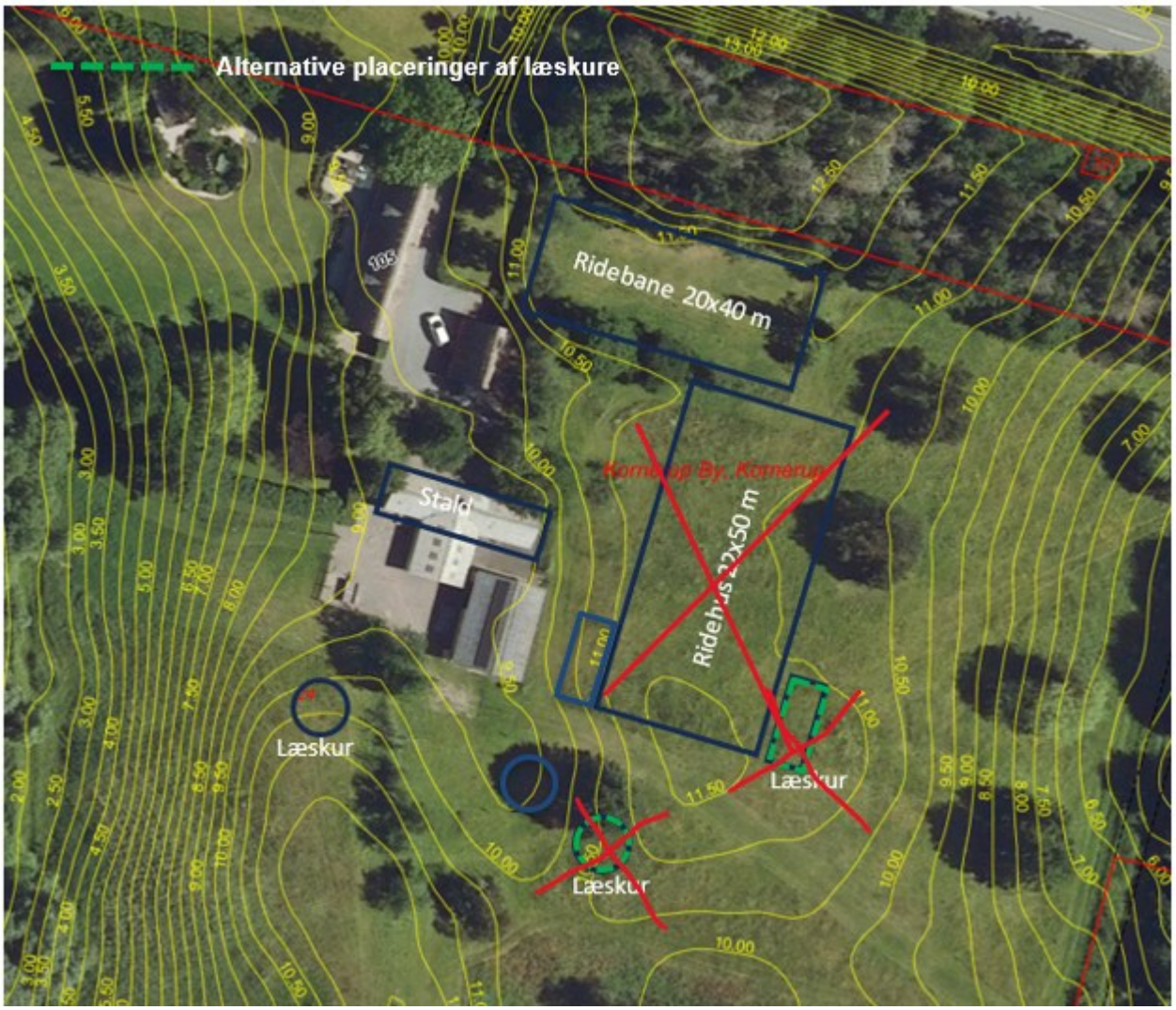
På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med interne transporter vedrørende husdyrproduktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende. Der er stillet vilkår om at undgå væsentlige støvgener for de omboende.

Bilag

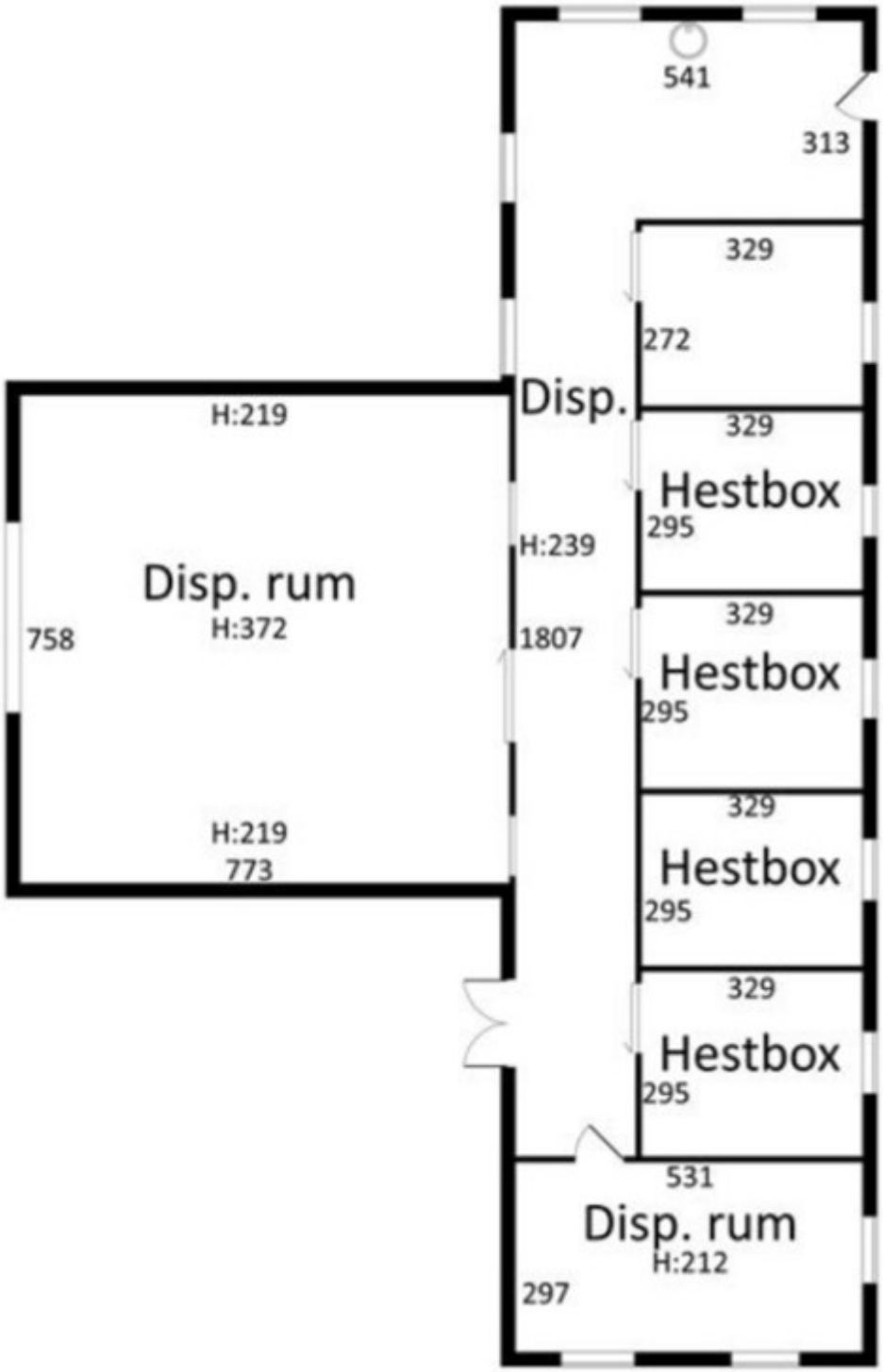
Bilag 1a: Situationsplan - placering af læskure ved etablering af ridehus senest 1 år efter etablering af Læskur 2 og Læskur 3.

Bilag 1b: Situationsplan – placering af læskure, såfremt ridehus ikke er etableret senest 1 år efter etablering af Læskur 2 og Læskur 3.

Bilag 2: Staldtegninger (”Hestestald”)

Bilag 3: Sø- og åbeskyttelseslinje

Nedenstående fremgår afgrænsningen af sø- og åbeskyttelseslinjen.

Det er i strid med hensynet i åbeskyttelseslinjen at udlægge jord. Ønsker man at udlægger jord inden for beskyttelseslinjen, kræver det en tilladelse. Dette skal der søges om særskilt.

Sø- og åbeskyttelseslinjen er markeret med blåt.

